

Lovász László kapta a 18. Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét az SZTE Bolyai Intézetben

2018. február 19.

Az SZTE Bolyai Intézetében egykor gyűjtött élményeit is beépítette a gráfok és a funkcionálanalízis kapcsolatát bizonyító előadásába Lovász László matematikus, miután átvette a Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét. A Bolyai Intézet matematikai folyóiratában publikálókat elismerő díjat 18. alkalommal adták át.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszík 0

Tweet

„Felnőtt korba lépett”, mert 18. alkalommal adták át a Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét. Az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar Bolyai Intézet Tanácsa döntése értelmében Lovász László matematikus, az MTA elnöke kapta a díjat.

A szegedi matematikai Acta hatása

– A Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar Bolyai Intézetének Tanácsa itéli oda évente egy olyan matematikusnak, aki matematikai folyóiratunkban, az *Acta Scientiarum Mathematicarum*-ban jelentős, nagy hatású tudományos cikkeket publikált – emlékeztetett Zádori László. Az SZTE Bolyai Intézetet vezető egyetemi tanár a 2018. február 19-i ünnepségen méltatta a díjat, amelyet *Szőkefalvi-Nagy Erzsébet* alapított 1999-ben édesapja, *Szőkefalvi-Nagy Béla*, a szegedi egyetem világhírű analízisprofesszora emlékére.

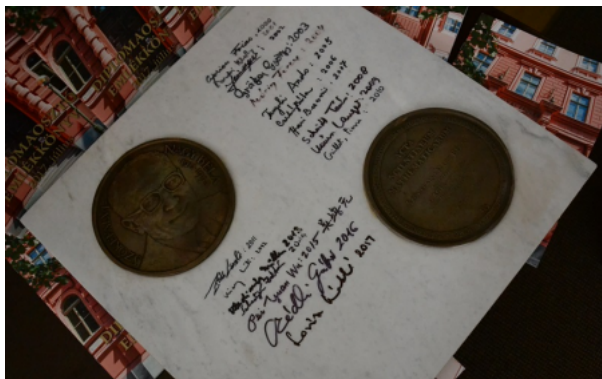
2017-ben a Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét a Bolyai Intézet Tanácsa Lovász Lászlónak, az ELTE professzorának, a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének ítélte oda.

A rövid indoklás szerint *Lovász László* korunk egyik legszerteágazóbb tudású matematikusa. A matematika és az elméleti számítástudomány sok területén ért el kiemelkedő eredményeket. **Munkái jelentősen formálták és formálják jelenleg is a matematika fejlődését.** Monográfiái nemzedékek számára nyújtanak hasznos ismereteket a matematika különböző területein. *Lovász László 1972 óta öt olyan tudományos cikket publikált az Acta Scientiarum Mathematicarum-ban, melyek jelentősen hozzájárultak a diszkrét matematika, az algebra és a geometria fejlődéséhez.*

Áttörő eredmények

– Áttörő eredményeket ért el a matematikában **Lovász László 1975 és 1982 között**, amikor a szegedi József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézet Geometria Tanszékének vezetőjeként dolgozott – húzta alá laudációjában Zádori László. Példaként említette, hogy *Lovász László* első kiemelkedő eredménye Knesner egy több mint 20 éves nyitott problémájának a bizonyítása volt. Nevéhez fűződik az öt pontú kör Shannon kapacitásának meghatározása. E bizonyításból több évi munka után

kristályosodott ki az optimalizálás ma is egyik leghatékonyabb módszere, a szemidefinit programozás. – *Lovász László* szegedi évei alatt **publikálta kombinatorika feladatgyűjteményét, amelyet a matematikusok bibliájaként tisztel több generáció is.** Bázis redukciós algoritmus a sok alapvető algoritmikus eredmény magja lett. **A szegedi Acta Scientiarum Mathematicarumban publikált cikkeinek** témái a matematika szinte összes ágát érintik. E publikációra **eddig összesen több, mint 200 hivatkozás született** – zárta a beszédét a Bolyai Intézet vezetője.

(/site/upload/2018/02/marvanytabla.jpg)

A díjat alapító Székelyfalvi-Nagy Erzsébet az elismerés átnyújtása előtt arra emlékeztetett, hogy édesapja szinte egy emberöltőnyi időn át szerkesztette – más tudóstársaival együtt – a szegedi Bolyai Intézet máig nagy hatású tudományos folyóiratát. Meggyőződéssel **hangsúlyozta, hogy a 18. alkalommal átadott Székelyfalvi-Nagy Béla Érem a lehető legjobb helyre kerül**, hiszen a díjjal elismert *Lovász László* matematikai munkássága nemzetközi jelentőségű.

Gráfok és funkcionálanalízis

Az SZTE Bolyai Intézet zsúfolásig megtelt Bolyai termében rendezett ünnepségen a Székelyfalvi-Nagy Béla Éremmel kitüntetett *Lovász László* aláírta azt a márványtáblát, amelyen a szegedi matematikai lapban publikáló szerzők legjobbainak névsora olvasható.

(/site/upload/2018/02/munkatarsakkal.jpg)

– **Diszkrét matematikával és gráfelmélettel foglalkoztam, mikor a szegedi egyetemre kerültem.** Az itteni Bolyai Intézetben akkor az analízis volt az egyik legerősebb terület, köszönhetően *Székelyfalvi-Nagy Bélának, Tandori Dezsőnek, Leindler Lászlónak* és másoknak – idézte az 1970-es évek hangulatát *Lovász László*, aki **feleségével együtt máig szívesen emlékszik vissza erre a Szegeden eltöltött időszakra. – Életünk legboldogabb hét éve volt matematikai és kutatási szempontból, valamint emberileg is** – hangsúlyozta.

„Gráfok és funkcionálanalízis: jó a szűk szakmán túl is tanulni” címmel tartott **előadásában** *Lovász László* igazolta, hogy a Bolyai Intézet társalgójában teázás közben beszélgető matematikusok miként hatottak egymás gondolkodására.

– **Három kérdés fogalmazódott meg bennem 2003-ban, egy hónapon belül** – emlékezett *Lovász László* arra az időszakra, mikor Microsoft cég tudományos kutatójaként is dolgozott. Alapkérdésként említette, hogy **„Mi a limesze egy véletlenszerűen növekvő gráf-sorozatnak?”** A matematikai kérdés hétköznapi fordításában is segített, mikor elmondta: a gráfot olyan hálózatnak tekinti, mint például az internet, amelynek nyilván van határa, vagyis limesze. Mégis izgalmas matematikai problémának találta, hogy **„Mi volna ez a limes?”** Illetve azt is, hogy miként jellemezhető az általánosított „kvázi-véletlen gráfok”?

A tanítványait, munkatársait is megemlítette előadásában, melyben bepillantást engedett a matematikus által alkalmazott kutatói módszerbe is. A gráfokról, mint hálózatokról beszélve fölillantotta: miként születik az egyik matematikai kérdésből egy másik, miként jut el a tudós a kérdésekre adott válaszaival olyan eredményre és olyan tudományterületre, amelyre az első kérdés megfogalmazásakor nem is gondolhatott. A laikus számára is kiderült, hogy **egy-egy matematikai megoldás miként lehet ihletője egy új eredménynek.**

– Nagy hasznát vettem annak, hogy teaidőben sokat beszélgettem egykor a szegedi egyetem Bolyai Intézetében az analízissel foglalkozó matematikusokkal – összegzett előadása végén ***Lovász László, aki elindult a gráfoktól, és a gyakorlati kérdésektől, majd eljutott az analízis lényeges kérdéseiig.*** Eredményeit összefoglalta a világhálón is elérhető monográfiájában, amely **Large networks and graph limits** (<http://web.cs.elte.hu/~lovasz/bookxx/hombok-almost.final.pdf>) címmel 2012-ben látott napvilágot. Az MTA elnöki tisztét immár a második ciklusban betöltő matematikusnak ezzel a munkájával kapcsolatos idézeteknek a száma máris 498 – az internet szerint.

SZTEinfo – Újszászi Ilona
Fotók: Ú. I.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!